"सूचनाको हक, जवाफदेहिता, आर्थिक पारदर्शिता र सुशासन मार्फत समृद्धि"
सार्वजनिक सुनुवाई
बरेङ गाउँपालिका, बागलुङ
सहजिकरण
नेपाल एफ.एम. नेटवर्क
काठमाडौं
आयोजक
बरेङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बागलुङ

सार्वजनिक सुनुवाई

"सूचनाको हक, जवाफदेहिता, आर्थिक पारदर्शिता र सुशासन मार्फत समृद्धि"
सार्वजनिक सुनुवाई
२०७९ चैत्र ०६ गते
बरेङ गाउँपालिका, बागलुङ
सहजिकरण
नेपाल एफ.एम. नेटवर्क
काठमाडौं
आयोजक
बरेङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बागलुङ

सार्वजनिक सुनुवाई
आयोजक

बरेङ गाउँपालिका
२ नं. वडा कार्यालय
हुग्दिशिर, बागलुङ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या : २०७९/०८०
चलानी नं : 9206

मिती : 2080/3/13

श्री कार्यालय प्रमुख ज्यू ।
बरेङ गाउँपालिकाको कार्यालय
हुग्दिशिर सुदला बागलुङ ।

बिषय : सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न भएको सम्वन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा बरेङ गाउँपालिका वडा नं. २ हुग्दिशिरको आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम अनुसार योजनाहरुको समिक्षा गर्दै लेखन नेपाल मिडिया प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित ईपरी न्यूज बरेङ शाखाले २०७९ चैत २८ गते बरेङ बजारमा सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न गरेको सिफारिस गरिन्छ ।

2080/3/13
हिरा बहादुर घर्ती
वडा नं. २ अध्यक्ष
बरेङ गाउँपालिका हुग्दिशिर बागलुङ

हिरा बहादुर घर्ती
वडा अध्यक्ष

सम्झौता पत्र

हामी बरेङ गाउँपालिकाको कार्यालय (पहिलो पक्ष) र लेखन नेपाल मिडिया प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित ईपरी न्यूज बरेङ शाखा (दोस्रो पक्ष) बीच निम्न प्रकारको कार्य गर्नको लागि सम्झौता गरियो ।

१) दोस्रो पक्षले बीच बागलुङको बरेङ गाउँपालिकाको नीति, योजना तथा कार्यक्रम अनुसार ५ वटै वडाको विकासका सम्पूर्ण कामको आम नागरिकमा कार्य प्रगतिको अवलोकन गर्ने,

२) पहिलो पक्षलाई र दोस्रो पक्षले आपसी समन्वयमा कार्य प्रगतिको सूचना आदान प्रदान गर्ने,

३) दोस्रो पक्षले मिति २०७९ पौष मसान्त भित्र एक पटक र २०८० को असार मसान्त भित्र दोस्रो पटक गाउँपालिका भित्रका ५ वटै वडामा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नु पर्ने,

४) दोस्रो पक्षले सार्वजनिक सुनुवाई पश्चात खर्च बिल भर्पाई बरेङ गाउँपालिकामा पेश गरे पछि मात्र भुक्तानी पाउने छ ।

५) आपसी समझदारीमा सम्झौता परिवर्तन गर्न सकिने,

प्रकाश छन्त्याल
सह-सम्पादक
ईपरी न्यूज बरेङ शाखा

रोहबर
कृष्ण प्रसाद शर्मा
अध्यक्ष
बरेङ गाउँपालिका

जित बहादुर राना
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
बरेङ गाउँपालिका

WRITTING, NEPAL

मिति २०७९/०८/०८

आज मिति २०७३ चैत्र २८ गते मंगलबारका दिन बागलुङको बरेङ गाउँपालिका वडा नं. ५ हुकिदाहीटार सार्वजनिक खुलापाईं लेखन नेपाल प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित ड्रिपी न्यूज कटेज आवाको सहजीकरणमा सम्पन्न भयो। जसको उपस्थिति निम्न अनुसार रहेको छ।

	नामथर	ठेगाना	पद	दस्तखत
	कृष्ण प्रसाद शर्मा	बरेङ गा.पा.	अध्यक्ष	[illegible]
	दिलीप कुमार पुन	,, ,,	उपाध्यक्ष	[illegible]
३	जीत ब. राना		प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	[illegible]
४	दिल कुमारी पुन	बरेङ गा.पा. ५ वडा	उपाध्यक्ष	[illegible]
५	नरेन्द्र पुन	,,	वडा नं. १ अध्यक्ष	[illegible]
६	हिरा ब. घर्ति	,,	वडा नं. २ ,,	[illegible]
७	रत्न ब. क्षेत्री पौडेल	वडा नं. २	वडा २ वडा सदस्य	[illegible]
८	तेज ब. विक	वडा नं. १		[illegible]
९	पुर्ण ब. थापा	वडा नं. १	वडा सदस्य	[illegible]
१०	दल ब. थापा	वडा नं. १		[illegible]
११	विमल पौडेल	वडा नं. २		[illegible]
१२	~~प्रेम सिंह थापा~~	~~वडा~~ १		[illegible]
१३	दुर्ग बहादुर थापा	वडा नं. १	वडाध्यक्ष	[illegible]
१४	ओमकार आचार्य	वडा नं. १	सचिव	[illegible]
१५	चन्द्र कला के.सी. थापा	वडा १	कार्यपालिका सदस्य	[illegible]
१६	श्यामलाल शर्मा	वडा नं. २	वडा सदस्य	[illegible]
१७	मित्र ब. थापा	वडा नं. २		[illegible]
१८	फुला कुमारी शर्मा	वडा नं. २	कार्यक्रम प्रमुख (विकास ...)	[illegible]
१९	धनीश्वर शर्मा	वडा नं. २	कम्प्युटर अपरेटर	[illegible]
२०	अमृतलाल शर्मा	वडा नं. १	अ. सब. ई.	[illegible]
२१	सीताराम रावत	बरेङ -२	ना.प्रा.स	[illegible]
२२	राजन खनाल	बरेङ - २	(स. ई.)	[illegible]
२३	नारायण पौडेल	बरेङ - १	ना.प्रशा.प्र	[illegible]
२४	विष्णु प्र. न्यौपाने	बरेङ - ३	प्रा.स.	[illegible]
२५	मोहन घर्ती क्षेत्री	बरेङ गा.पा.	आ.ले.प.	[illegible]
२६	कमल आचार्य	,,	प्राविधिक सहायक	[illegible]
२७	टेक बहादुर थापा	,,	इन्जिनियर	[illegible]
२८	प्रेम यादव	,,	स.ई.	[illegible]
२९	सुर्य प्रसाद शर्मा	,,	शिक्षा अधिकृत	[illegible]

... शर्मा	वरेड गा.पा	लेखा अधिकृत पाँचौं	[signature]
... दाहाल	"	स.ई.	[signature]
... कार्की	"	सूचना प्रविधि अधिकृत	[signature]
... थापा	" "	सर्वोदय मा.वि. ...	[signature]
... दमाई चालक	" "	वरेड	[signature]
३८. ... लोहार	वरेड गा.पा. वडा नं १ वडा सदस्य		[signature]
३७ ... प्रसाद आचार्य	वरेड गा.पा. वडा नं. १		[signature]
३८ प्रशान्त शर्मा	वरेड ०२ ...		[signature]
३८ ...राज सेनी	वरेड गा.पा. रोजगार संयोजक		[signature]
३९ राम बहादुर थापा	वरेड गा.पा. २ नं वडा सचिव		[signature]
४० पुजा कुमारी रिजाल	" . १ वडा सचिव		[signature]
४१ जमुना ...	" २ वडा सदस्य		जमुना
४२ पदम बहादुर पुन	वरेड गा.पा. ... संयोजक		[signature]
४३ करण कुमार साहु	वरेड गा.पा. ... प्रमुख		Karan
४४ प्रकाश ...	... स्वा० चौकी प्रमुख		[signature]
४५ राजन ...	एम.आई. ...		[signature]
४६ मन बहादुर पुन	...		[signature]
४६ सुरेन्द्र बहादुर राना	... विकास सहजकर्ता		[signature]
४८ ... बहादुर थापा	वरेड गा.पा. १		[signature]
४९ ...	... सहायक		[signature]
५० नारायण प्रसाद ...	प्रा.स्वा. ... २		[signature]
५१ गिरी प्रसाद पोख्रेल	वरेड २		[signature]
५२ ...	वरेड गा.पा.		[signature]
५३ ... थापा	...		[signature]
५४ ...	वरेड २		[signature]
५५ मोहन कुमार थापा	वरेड ५		[signature]
५६ ...	वरेड ...		[signature]
५६ ...	...		[signature]
५८ ... प्रसाद शर्मा	वरेड गा.पा. वडा नं. १		[signature]
५९ ... जैसी	वरेड गा.पा. १		[signature]
६० सुषमा शर्मा	... प्राविधिक		[signature]
६१ ...	...		[signature]
६२ ... थापा	...		[signature]
६३ घनश्याम ...	... ६		[signature]

1. राम नारायण सुवेदी स्वतन्त्र पूर्वमेवेष

8. ओमकार पुन —

0. प्रभाववहादुर पुन

1. प्रकाश छन्त्याल

72. किरण आचार्य नेपाल टेलिभिजन

63. दिपेन्द्र पछ्याल रेडियो विहानी

64. उमा मगर " "

65. विद्या मगर " "

66. अस्मिता पुन Eparinews.com Bareng

66. गिता केशी वरेङ ९ चिउरे

67. कुमारी शर्मा " ९ लिरुवा

69. चन्द्रा शर्मा " "

70. कोपिला आचार्य " "

71. गणेश दमाई " "

72. कुमार दमाई

73. हिरा गलामी

74. चन्द्रा गलामी

75. कविता गलामी

76. शान्ती गलामी

77. माया काउचा

80. मन व. धीत

81. दल सिंह धीत

82. सुर्य काउचा

83. प्रेम थापा

84. ज्योती थापा

85. ज्वाला थापा

86. श्याम थापा

87. रन व. थापा

88. कुमार राना

89. ललित पाहय

100. धन व. थापा

101. शान्ती थापा

102. पार्वती डुंगाना

103. मन व. विष्ट

लेखन, नेपाल
WRITTING, NEPAL

CamScanner

लेखन नेपाल मिडिया प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित
ईपरी न्यूज शाखा बरेङ गाउँपालिका धुल्लुबाँस्कोट १ बरेङ बजार
बागलुङ

WRITTING, NEPAL

प्रतिवेदन पत्र – २०७९/०८०

प्रतिवेदक : ईपरी न्यूज शाखा बरेङ गाउँपालिका धुल्लुबाँस्कोट १ बरेङ बजार बागलुङ

प्रतिवेदन २०७९/०८०

CamScanner

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको संक्षिप्त बिवरण

१.कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थान :- बरेङ गाउँपालिका बरेङ बजार

२. कार्यक्रम स्थल :- बरेङ बजार

३. कार्यक्रम सञ्चालन भएको मिति :- २०७९/चैत/२८ गते

४. कार्यक्रम सुरु गरिएको समय:- दिनको ठिक १० बजे देखी

५. सम्पूर्ण कार्यक्रम सञ्चालन अवधि :- ४ घण्टा

६. कार्यक्रमको मुल प्रवाह सवाल जवाफको समय:- २ घण्टा

७. कार्यक्रममा समावेश बिषय : बरेङ गाउँपालिकामा सञ्चालित नीति तथा कार्यक्रम योजनाहरु, बिषयगत कार्यालय तथा गाँउपालिकामा रहेका प्रत्यक्ष चासोका बिषयहरु

८. प्रतिवेदनमा समावेश बिषयबस्तुहरु : परिचय, परिभाषा, सुनुवाईको उद्धेश्य, बिवरण, समस्या तथा चुनौति, प्रतिबद्धता तथा सुझावहरु, अनुसूचीमा तस्विरहरु

९. सार्वजनिक सुनुवाई सहजकर्ता : प्रकाश छन्त्याल सदस्य नेपाल पत्रकार महासंघ गण्डकी प्रदेश

१०. कार्यक्रम आयोजक : लेखन नेपाल मिडिया प्रा. लि. बरेङ शाखा बागलुङ

११. श्रोत : बरेङ गाउँपालिका, गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय सुदला बागलुङ

१२. सहभागी : जनप्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु, बिषयगत कार्यालयका प्रतिनिधि, राजनितिदलका प्रतिनिधि, स्थानीय तथा सरोकारवालाहरु

१०. प्रतिवेदन तयार गरिएको मिति :-

CamScanner

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको संक्षिप्त बिवरण

१.कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थान :- बरेङ गाउँपालिका बरेङ बजार

२. कार्यक्रम स्थल :- बरेङ बजार

३. कार्यक्रम सञ्चालन भएको मिति :- २०७९ /चैत /२८ गते

४. कार्यक्रम सुरु गरिएको समय:- दिनको ठिक १० बजे देखी

५. सम्पूर्ण कार्यक्रम सञ्चालन अवधि :- ४ घण्टा

६. कार्यक्रमको मुल प्रवाह सवाल जवाफको समय:- २ घण्टा

७. कार्यक्रममा समावेश बिषय : बरेङ गाउँपालिकामा सञ्चालित नीति तथा कार्यक्रम योजनाहरु, बिषयगत कार्यालय तथा गाँउपालिकामा रहेका प्रत्यक्ष चासोका बिषयहरु

८. प्रतिवेदनमा समावेश बिषयवस्तुहरु : परिचय, परिभाषा, सुनुवाईको उद्धेश्य, बिवरण, समस्या तथा चुनौति, प्रतिवद्धता तथा सुझावहरु, अनुसूचीमा तस्विरहरु

९. सार्वजनिक सुनुवाई सहजकर्ता : प्रकाश छन्त्याल सदस्य नेपाल पत्रकार महासंघ गण्डकी प्रदेश

१०. कार्यक्रम आयोजक : लेखन नेपाल मिडिया प्रा. लि. बरेङ शाखा बागलुङ

११. श्रोत : बरेङ गाउँपालिका, गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय सुदला बागलुङ

१२. सहभागी : जनप्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु, बिषयगत कार्यालयका प्रतिनिधी, राजनितिदलका प्रतिनिधी, स्थानिय तथा सरोकारवालाहरु

१०. प्रतिवेदन तयार गरिएको मिति :- २०८० /०१ /०५

CamScanner

पृष्ठभुमि: बरेङ गाउँपालिका

बागलुङको दक्षिण भेक बरेङ गाउँपालिका आफैमा सुन्दर पालिका हो । ५ वडा रहेका यस नगर पालिकाका प्रत्येक वडा आफैमा विशिष्ट खालका छन् । विकासको उच्च सम्भावनायुक्त यस ठाउँमा ठूलोमात्रामा जङ्गल, जलविद्युत, जडिबुटि, कृषिको प्रचुर सम्भावना रहेको छ । प्रसस्त मात्रामा जङ्गल रहेकोले चिडियाखाना र जुलोजिको पनि उत्तिकै सम्भावना छ । संगै संस्कृति, गीतसंगीतमा पनि धनि रहेको यस पालिकामा सालैजो, सोरठी, रत्यौलि, पञ्चेबाजा, भजन लगायत यस क्षेत्रलाई चिनाउने थुप्रै कला र संस्कृतिहरु छन् । यस क्षेत्रका साझा सम्पति हुन् । जसले बरेङ गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ ।

यहाँका प्राय: मानिसहरु व्यापार, कृषि र साना उद्योगमा आफ्नो जीविकोपार्जन गर्दै आइरहेका छन् भने कृषिमा पनि मकै, कोदो, धान, गँहु,फापर तरकारीमा आलु, सिमी, भटमास, बोंडी मृख्य कृषि उपज हुन् । यहाँका मानिस जापान यूरोप, अमेरिका, र खाडी मुलुक तथा विदेशी सेनामा जागिर गर्नेको संख्या बढी भएकोले विदेशी मुद्रा बढी भित्रिने क्षेत्रको रुपमा पनि चिनिन्छ । मानवीय विकास सूचकाङ्कको मापन गरिने परिधिभित्र रहेका शिक्षा, स्वास्थ्य, विकास, उन्नत कृषि प्रविधि, महिला र दलितहरुको अधिकार आदिमा सवल बन्न सकेको छैन् । यहाँ जडीबुटीहरु प्रशस्त छन् । प्राकृतिक र पर्यटकीय स्थलहरु प्रशस्त छन । विषयवस्तुमा केन्द्रित रहि सामाजिक विकास तथा देशको समग्र विकास र शान्तिका लागि टेवा दिन पछिल्लो समयमा बरेङ गाँउपालिकाको नेतृत्वमा बिभिन्न सामाजिक संस्थाहरुलाई सक्रिय सहभागी हुदै आएका छन् ।

CamScanner

कार्यक्रम: सार्वजनिक सुनुवाई

सार्वजनिक सुनुवाई सामुदायिक स्तरमा हुने औपचारिक बैठक हुन् । यस्तो बैठकमा संस्थाका प्राधिकारीहरू र सर्वसाधारणलाई सामुदायिक कामकाजका बारे एकअर्कासँग सूचना र सुझबुझ साटासाट गर्ने मौका मिल्दछ । यस्ता बैठकहरू आममानिसका लागि खुल्ला रहन्छन् । सार्वजनिक सुनुवाईबाट आममानिसले आफूबाट चुनिएका वा अख्तियारप्रदत्त भएका पदाधिकारीहरूको सामुन्नेमा आफ्ना जिज्ञासा र सरोकार व्यक्त गर्ने अवसर प्राप्त हुन्छ । यति मात्र नभएर यसबाट उपलब्ध सेवाको गुणस्तर, प्रभावकारिता र सान्दर्भिकतावारे सेवाग्राही वा लाभकहरूको साझा आँकलन पनि हुन्छ । अर्कातिर, ती पदाधिकारी वा प्राधिकारीहरूका लागि सेवाका लाभकको अनुभव तथा धारणा बुझ्ने अवसर पनि उपलब्ध हुन्छ । स्थानीय शासन व्यवस्थालाई पारदर्शी, जवाफदेही, जनसहभागिता र जनउत्तरदायीमुखि बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई महत्वपूर्ण विधि हो ।

सार्वजनिक चासोको विषयमा सम्बन्धित पक्षहरू एउटै थलोमा आमनेसामने बसेर हाकाहाकी प्रश्न उत्तर गर्ने प्रक्रिया सार्वजनिक सुनुवाइ हो । 'नागरिकले पदिय हैसियतप्राप्त अधिकारीसमक्ष हाकाहाकी प्रश्न सोध्ने र समस्याको वैधानिक समाधान खोज्ने प्रक्रिया'लाई नै सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ । यसले नागरिक तथा उपभोक्ताहरूलाई पदवाला अधिकारी नजिक पुग्ने र आफ्ना जिज्ञासा प्रस्तुत गर्ने, प्रतिक्रिया व्यक्त गर्ने र सुधार तथा उपचारका उपायका विकल्पहरू प्रस्तुत गर्ने अवसर दिन्छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईलाई सन्दर्भ अनुसार नागरिक सुनुवाई वा सामुदायिक सुनुवाई, नागरिक कचहरी वा सामुदायिक कचहरी पनि भन्ने गरिन्छ । जे भने पनि यो खुला छलफलका माध्यमबाट गुणदोषको मात्रा निर्धारण गर्ने र उचित निष्कर्ष निकाल्ने पद्धति हो । यो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम बरेङ गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को स्वीकृत कार्यक्रम अन्तरगत वित्तिय व्यवस्थापन शुसासन र पारदर्शिताको लागी सञ्चालित कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अनुमति लेखन नेपाल मिडिया प्रा.लि.बरेङ शाखाको प्रशतावना अनुसार बरेङ गाउँपालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम हो ।

CamScanner

कार्यक्रमः सार्वजनिक सुनुवाई

सार्वजनिक सुनुवाई सामुदायिक स्तरमा हुने औपचारिक बैठक हुन् । यस्तो बैठकमा संस्थाका प्राधिकारीहरू र सर्वसाधारणलाई सामुदायिक कामकाजका बारे एकअर्कासँग सूचना र सुझबुझ साटासाट गर्ने मौका मिल्दछ । यस्ता बैठकहरू आममानिसका लागि खुल्ला रहन्छन् । सार्वजनिक सुनुवाईबाट आममानिसले आफूबाट चुनिएका वा अख्तियारप्रदत्त भएका पदाधिकारीहरूको सामुन्नेमा आफ्ना जिज्ञासा र सरोकार व्यक्त गर्ने अवसर प्राप्त हुन्छ । यति मात्र नभएर यसबाट उपलब्ध सेवाको गुणस्तर, प्रभावकारिता र सान्दर्भिकतावारे सेवाग्राही वा लाभकहरूको साझा आँकलन पनि हुन्छ । अर्कातिर, ती पदाधिकारी वा प्राधिकारीहरूका लागि सेवाका लाभकको अनुभव तथा धारणा बुझ्ने अवसर पनि उपलब्ध हुन्छ । स्थानीय शासन व्यवस्थालाई पारदर्शी, जवाफदेही, जनसहभागिता र जनउत्तरदायीमुखि बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई महत्वपूर्ण विधि हो ।

सार्वजनिक चासोको विषयमा सम्बन्धित पक्षहरू एउटै थलोमा आमनेसामने बसेर हाकाहाकी प्रश्न उत्तर गर्ने प्रक्रिया सार्वजनिक सुनुवाइ हो । 'नागरिकले पदिय हैसियतप्राप्त अधिकारीसमक्ष हाकाहाकी प्रश्न सोध्ने र समस्याको वैधानिक समाधान खोज्ने प्रक्रिया'लाई नै सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ । यसले नागरिक तथा उपभोक्ताहरूलाई पदवाला अधिकारी नजिक पुग्ने र आफ्ना जिज्ञासा प्रस्तुत गर्ने, प्रतिक्रिया व्यक्त गर्ने र सुधार तथा उपचारका उपायका विकल्पहरू प्रस्तुत गर्ने अवसर दिन्छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईलाई सन्दर्भ अनुसार नागरिक सुनुवाई वा सामुदायिक सुनुवाई, नागरिक कचहरी वा सामुदायिक कचहरी पनि भन्ने गरिन्छ । जे भने पनि यो खुला छलफलका माध्यमबाट गुणदोषको मात्रा निर्धारण गर्ने र उचित निष्कर्ष निकाल्ने पद्धति हो । यो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम बरेङ गाउँपालिकाको आर्थिक बर्ष २०७९/०८० को स्वीकृत कार्यक्रम अन्तरगत बित्तिय व्यवस्थापन शुसासन र पारदर्शिताको लागी सञ्चालित कार्यक्रम हो । यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अनुमति लेखन नेपाल मिडिया प्रा.लि.बरेङ शाखाको प्रश्तावना अनुसार बरेङ गाउँपालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरिएको कार्यक्रम हो ।

CamScanner

लक्ष्य तथा उद्देश्य :

स्थानीय निकायको जवाफदेहिता र पारदर्शितालाई बढावा दिएर बरेङ गाउँपालिकाका सँगै समग्र जिल्लाको विकास र समृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरुप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो । हामिले मुल:त बित्तिय ब्यवस्थापन सुशासन र पारदर्शिताको लागी भन्ने उद्देश्य अनुरुप कार्यक्रम सञ्चालन गरेका थियौं ।

उद्देश्य: बित्तिय ब्यवस्थापन, सुशासन र पारदर्शिता

समाजमा थुप्रै संस्थागत एकाइ, अङ्ग, निकाय वा संरचनाहरूले आफ्नो कार्यक्षेत्रमा अख्तियारीको प्रयोग गर्दछन् । सार्वजनिक सेवाको फाँट भनेको राज्य वा सरकारले अभिभारा बहन गर्ने भनिएको क्षेत्र हो । राज्य वा सरकारको यस्तो अभिभारा मुलुकको संविधान र कानुनले तोक्दछ । कानुनले नतोकेको अवस्थामा पनि सार्वजनिक सदाचार र नैतिकताका आधारमा सार्वजनिक वा सरकारी निकाय वा अधिकारीले बहन गर्नुपर्छ भन्ने कुरा सभ्य समाजको सर्वस्वीकार्य मान्यता छ ।

सार्वजनिक वा सरकारी अधिकारीलाई समाजमा अभिभावकीय भूमिका सुम्पिइने भएकाले तिनले सदासर्वदा सदाचार र उच्च नैतिकतामा रहनु अनिवार्य हुन्छ । यस्तो अभिभारा वहन गर्नका लागि दिएको बल र सामर्थ्यलाई नै प्रशासकीय वा व्यवस्थापकिय अधिकार वा अख्तियारी भनिन्छ ।

सामाजिक संघसंस्थामा चाहिँ मुलुकको संविधान र कानुनको सीमाभित्र रहेर संस्थाकै आमसदस्यको विवेकपूर्वक बनाएका संस्थागत विधान र नियमावलीले त्यस्तो अधिकार वा अख्तियारी निर्धारण गर्दछन् । यस्तो अधिकार वा अख्तियारी भनेको दिइएको जिम्मेवारी उत्तरदायित्वपूर्वक निर्वाह गर्न प्रदान गरिने वैधानिक शक्ति तथा संरक्षण हो । उत्तरदायी भएर सदाचारपूर्वक गरिने कर्तव्य निर्वाह भनेको सेवा हो । वैधानिकता र विश्वसनीयताको दृष्टिकोणबाट संस्थागत सुव्यवस्थाका लागि उत्तरदायित्वपूर्ण कार्यसम्पादन अत्यावश्यक तत्व हो ।

CamScanner

हरेक स्थानीय निकायका सेवा केन्द्रमा हुने आर्थिक कारोबारकलाई व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गर्ने कार्य नै व्यवस्थित बित्तय व्यवस्थापन हो । बित्तय व्यवस्थापन प्रभाबकारी रुपमा सञ्चालन भएमा हरेक योजना तथा कार्यक्रम बढि प्रभावकारी हुने र भ्रष्टाचार र अनियमिततालाई रोक्ने, कर्मचारीको व्यवस्थापन गरी पारदर्शि रुपमा योजना सञ्चालन गर्नु नै वित्तको सहि व्यवस्थापन हो ।

समाज वा सङ्गठनले आफूलाई असल तरिकाले सञ्चालन गर्ने कार्यलाई सुशासन भनिन्छ। यस्तो "सञ्चालन प्रक्रियामा सञ्चार र नियन्त्रणचाहिँ केन्द्रीय" हुन्छन् । सुशासनको अवधारणा सरकारी शासनजस्तो सङ्कीर्ण छैन । यसमा राज्यगत र गैरराज्यगत दुवै खालका सङ्गठन समेटिन्छन् । सुशासनमा औपचारिकताका लागि भन्दा पनि साध्य तथा लक्ष्य प्राप्तिका लागि विधिविधानको पालना महत्त्वपूर्ण हुन्छ। यसमा नियम वा बलका माध्यमबाट हैन छलफल र सहभागिताबाट सुझबुझ निर्माण गरी निर्णयले ग्राह्यता र समर्थन प्राप्त गर्दछ । "संस्थागत सुशासन भन्ने कुराले सङ्गठनका सबै सदस्यहरूको हितमा काम गर्न दायित्व ग्रहण गर्ने कुरालाई जनाउँदछ" ।

पारदर्शि तथा उत्तरदायित्व भनेको सामान्यत: आफूले गरेका क्रियाकलाप र त्यसको परिणामको जिम्मेवारीबहन गर्नु, सो बारेमा उठेको जिज्ञासा वा सवालको चित्तबुझ्दो जवाफ दिनु तथा सबैको बिचमा प्रप्ट पार्नु हो। यसले संस्थागत स्वामित्व, सहभागिता, न्यायपूणर्ता, अख्तियारीको आदानप्रदान वा हस्तान्तरणको पारस्परिक सम्बन्धलाई दर्साउँछ। उत्तरदायित्व अख्तियारी प्रयोग गर्ने पदाधिकारी, प्राधिकारी वा कर्मचारीसँग सम्बन्धित हुन्छ। सङ्गठनभित्रका अङ्ग, पदाधिकारी, प्राधिकारी वा कर्मचारीहरूले पदीय काम गर्दा केके कुरालाई आधार लिएर कार्यसम्पन्न गर्नुपर्छ र कुन विषयमा कस कसप्रति केकस्तो सूचना, उत्तर वा स्पष्टताको खुलासा गर्नुपर्छ भन्ने कुरा नै उत्तरदायित्वका मूलभूत विषयवस्तु हुन् ।

कार्यक्रमको विवरण

बरेङ गाउँपालिकामा रहेका सबैजनप्रतिनिधि, उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु, बिषयगत कार्यालयका प्रतिनिधि, राजनितिदलका प्रतिनिधि, स्थानीय तथा सरोकारबालाहरुलाई वडा कार्यालयले उपस्थितीको लागी खबर गरी बढि भन्दा बढि जनउपस्थित गराउने, बिहानी एफ.एम. ८९ मेघाहर्जले रेडियोबाट प्रत्यक्ष प्रसारण गर्ने सहमति अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो ।

पहिलो कार्यक्रमका लागी नागरिक सहितको पालिकाको टोली बिहान ९ बजे बरेङ गाउँपालिकाको बरेङ बजार स्थित सर्वोदय क्याम्पसको प्राङ्गणमा पुगेको थियो । उपस्थिति बढ्दै थियो । हाम्रो अनुरोध अनुसार कार्यक्रमको उद्घाटन बरेङ गाउँपालिकाका अध्यक्ष कृष्ण प्रसाद शर्माले गर्नुभएको थियो । सहभागी करिब ६० जना पुगेपछि कार्यक्रम सञ्चालन भएको थियो ।

औपचारीक कार्यक्रमको अध्यक्षता बरेङ गाउँपालिका वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष हिरा बहादुर घर्तीले गर्नुभएको थियो । कार्यक्रमको आवश्यकता महत्व बारे गाउंपालिका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत जित बहादुर रानाले प्रकाश पार्नुभएको थियो । सवालजवाफको कार्यक्रम अकोराब प्रदेश सचिव शेखर थापाले सञ्चालन गरेका थिए । कार्यक्रमको औचारीक सत्र रेडियो बिहानीका पत्रकार दिपेन्द्र परियारले गर्नुभएको थियो । सवाल जवाफमा करिब २ घण्टा स्थानीय निकायका प्रतिनिधि र लक्षित समुह तथा सरोकारबाला संगको सवाल जवाफ सम्पन्न भएको थियो ।

कार्यक्रममा समिक्षा मन्तव्य प्रगतिशिल पत्रकार संघका केन्द्रिय सदस्य तथा नेपाल पत्रकार महासंघ गण्डकी प्रदेश सदस्य प्रकाश छन्त्यालले व्यक्त गर्नुभएको थियो । कार्यक्रमको वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष हिरा बहादुर घर्तीले सार्वजनिक सुनुवाई सगैं स्थानीय जनप्रतिनिधि सगैं निरन्तर सहकार्य आवश्यकता रहेको जानकारी सहित कार्यक्रमको समापन गर्नुभएको थियो ।

CamScanner

समस्या तथा चुनौती

बरेङ गाउँपालिकाले बागलुङ जिल्लामा आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा कम बेरुजु आउनेमा दोस्रो स्थानमा बरेङ गाउँपालिका रहेको पनि जानकारी दिनु भएको थियो ।

कार्य सम्पादनमा आधारित वित्तिय समानीकरण अनुदान प्राप्त गर्ने पालिकाहरुमा प्रथम स्थान, स्थानीय तह क्षमता मूल्याङ्नमा पाँचौ स्थान र स्थानीय तहको स्थानीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्न प्रणालीमा जिल्ला मै दोस्रो स्थानमा पालिका रहेको पनि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रानाले जानकारी दिनुभएको थियो ।

बरेङ गाउँपालिका अध्यक्ष कृष्ण प्रसाद शर्माले योजनाहरु सफलता पूर्वक सम्पन्न भए पनि वडाहरुबाट सधैं घाटा नै भएको गुनासो आउने गरेकोले यो परम्परा जस्तै बनाउन नहुने सुझाव दिएका थिए ।

सार्वजनिक सुनुवाईमा गाउँपालिकाको कार्यालयले प्रवाह गरेको सेवा, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु, रोजगार कार्यक्रम, पर्यटन प्रवर्द्धन, विकास निर्माण र सामाजिक सचेतना कार्यक्रमका विषयमा सवाल उठाएका थिए ।

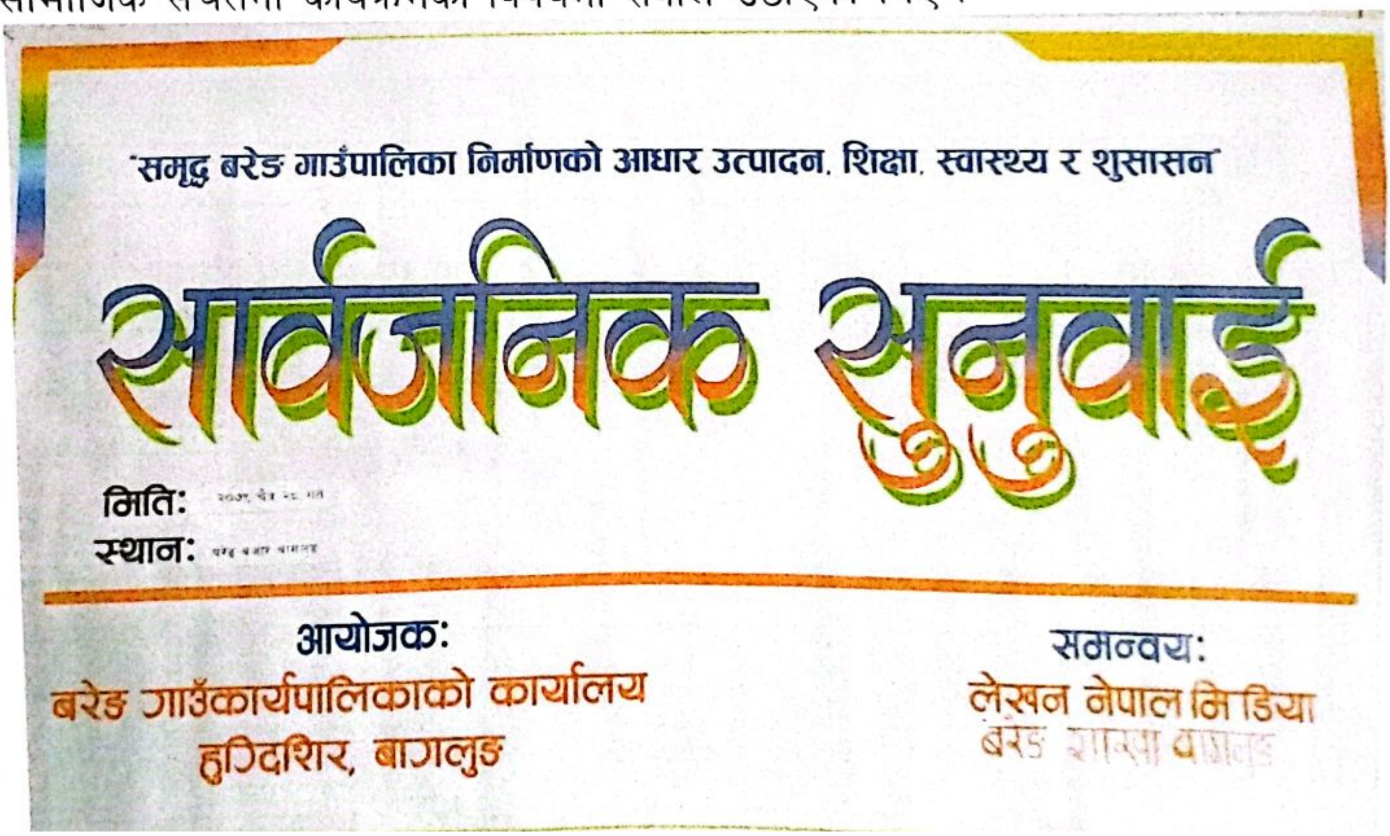

CamScanner

समस्या तथा सुझावहरु

१.बरेङ बजारको फोहोर व्यवस्थापन (डम्पिङ साईड)को यथासिध्र सञ्चालनमा ल्याउनु पर्ने

२.योजनाको कार्य सम्पन्न भए पनि योजनाको रकम घटाएर दिने प्राविधिक समस्या बारे उपभोक्तलाई बुझाउनु पर्ने

३.राजश्व संकलनमा सबै वडाले पारदर्शिता देखाउनु पर्ने

४.बरेङ बजारमा रहेका सिसी क्यामरा र सोलार बत्तीहरुको सुधार हुनु पर्ने

५.कुनै पनि अनुदानका योजना दोहोराएर एउटै व्यक्तिलाई दिन नहुने र अनुदान दिँदा वास्तविकता बुझेर मात्र दिनु पर्ने

६. पालिकाबाट अनुदान वर्षेनी लगानी भएको सिग्दी होम स्टे सञ्चालन हुनु पर्ने

CamScanner

प्रतिबद्धताहरु

कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाईको अन्तिममा बरेङ गाउँपालिकाले सबै योजना छनोट गर्दा स्थानीय, बिषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा प्रतिनिधि, राजनैतिक, दलका प्रतिनिधि, सरोकारवालाहरु लगाएत सबैलाई सहभागी गराएर सञ्चालन गर्ने, सञ्चालित आयोजना र उपभोक्ता समितिले गरेका कामहरुको प्रत्यक्ष रुपमा प्रभावकारी रुपमा अनुगमन गर्ने, अधिकतम रुपमा आफना गाउँको कुन योजना बिकासका लागि कहाँ बाट कति रकम आयो ? त्यो कहाँ गयो ? ठिक काम हुन सक्यो कि सकेन ? भन्ने विषयमा सबै जनतालाई सु-सूचित गर्ने, सेवा प्रवाहलाई बिशेष महत्व दिएर कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, उपभोक्तालाई सहजिकरण गर्ने तथा जनप्रतिनिधिको प्रत्यक्ष सहभागितामा हरेक योजनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने लगाएतका विषयमा गाउँपालिका अध्यक्ष कृष्ण प्रसाद शर्मा, उपाध्यक्ष दिलिप कुमार पुन, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत जित बहादुर राना लगाएत सम्पूर्ण गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुले प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

CamScanner

निष्कर्ष तथा सुझावहरु

नागरिकका माग दिनानुदिन परिवर्तन र बढ्दै जान्छन् । यसलाई व्यवस्थापन गर्न स्थानीय निकायलाई कठिन महशुस हुदै जान्छ । तर पनि स्थानीय निकायको विषयमा जानेर भन्दा नजानेर असजिलो बनाउने सेवा प्रदायक वढि हुने गरेको पाईन्छ । यस्तो समस्या कम गर्न सचेत नागरिक र सचेतना जगाउने नागरिकका आवश्यक छ ।

सेवा प्रवाह र विकास निर्माण, योजना लगायतका बिषयमा कार्य सम्पादन गर्न थप सजह हुनेछ । यसले अवश्य पनि जिल्लाको समृद्धि र विकास अभियानको उद्देश्य पुरा गर्न महत्वपूर्ण भुमिका निर्वाह कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाईले गरेको महशुस गरेका छौ ।

कार्यक्रमले स्थानीय निकायबाट हुने हरेक क्रियाकलापलाई पारदर्शि बनाउन तथा जनताको साझा अपेक्षालाई केन्द्रमा राखेर सेवा प्रबाह गनुपर्ने आवश्यकता देखीयो । जनतालाई अधिकतम सहज हुने गरी आगामी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, स्थानिय वडा वासीलाई अधिकतम सहभागि बनाउने र कार्यक्रम, योजना सञ्चालन गर्दा प्रभावित तथा लाभान्वित समुदायलाई केन्द्रमा राखेर सहज र सरल रुपमा अधिकतम सेवा लिन सकिने क्षेत्रमा बिशेष चासोका साथ आगामी नीति कार्यक्रम तथा योजना सञ्चालन गर्नु आवश्यक छ ।

प्रतिवेदक

प्रकाश छन्त्याल

सह-सम्पादक

लेखन, नेपाल
बागलुङ
WRITTING, NEPAL